

Danielpa Qillqan — Yupa Chunka Isqunniyuq

Simi ‘Hora’ nisqapa profétic nisqan ancha allin yuyaynin Daniel qillqapi

Jeff Pippenger

2023-12-14

“Hora” nisqa simiqa, Antiguo Testamento-pi Daniel qillqapi sapallan tarikusqan, sapa kuti huk laya juiciowanmi tinkisqa kachkan. Kimsa kaq capítulo-piqa Domingo p’unchay kamachiyta reqsichin, Shadrach, Meshach, Abednego nisqakunawan sut’inchasqa estandarte nisqaman énfasis churakuspa.

Tawa capítulo tawañeqaqa 1798 watapi ñawpaq angelpa willakuyninpa waqyakuy chayamuyta rikuchin. Chay simi “hora” nisqata capítulo tawañeqapi iskay kuti llamk’achisqanmanta iskay kaqpiqa, 1844 watapa octubre killapa 22 p’unchawninpi tapukuq taripay kichariyqusqanta rikuchirqa. Capítulo tawañeqapi, “hora” nisqa simipa iskay llamk’achisqanqa 1798 watamanta 1844 watakama ñawpaq hinaspa iskay kaq angelkunapa willakuyninkunapa historianta rikuchin. Chay historiataqmi Apocalipsis chunka capítuloypi qanchis illap’akunaykunaq historiam. Qanchis illap’akunaykunaqa capítulo tawañeqapi “hora” nisqa simi iskay kuti llamk’achisqanwanmi rikuchisqa kanku, chayraykutaq 1989 watamanta utqayllam chayamuq domingo p’unchaw kamachikuykama kinsa kaq angelpa historianta pasayllatataq rikuchin.

Pichqa kaq t’aqapiqa, “hora” nisqa simiqa domingo leytaqa hinallataqmi rikuchin, ichaqa chaypi aswan allinta qhawarisqaqa Biblia profeciapi soqta kaq qhapaq suyupa tukukuyninmanta, Estados Unidos nisqamanta, imaynachus Biblia profeciapi ñawpaq kaq qhapaq suyu, Babilonia, tukukuyninwan rikuchisqa kasqa hina. Kimsa kaq t’aqapiqa, q’ispichiq señal horno ukhupi kasqanmanmi aswan qhawarisqa karqa; ichaqa pichqa kaq t’aqapiqa, qhawarisqaqa Belshazzarpa kawsay tukukuyninman hinaspa paypa sapaq taripakuyninmanmi, mayqinchus Danielqa qhipaman chayaykunku willakuyma, señalta rikuchiq hina.

Domingo kamachiypi, Nabucodonosorpa dedicacionninpa “hora”-n chaymanta Belsasarpa wañuyninpas rikuchisqa kanku. Tawa capítuloypi juicio qallarikuynin hina rikuchisqa “hora”-qa 1844 watapa octubre killapa 22 p’unchawpi investigación juicio qallarikuyninta reqsichin, hinallataq Domingo kamachiypi ejecución juicio qallarikuynintapas reqsichin. Hanaq pacha santuario ukhupi 1844 watapa octubre killapa 22 p’unchawpi juicio librokuna kicharisqa kasqankutaq, icha Diospa juicionnin qespichikuyta chaskiyta mana munasqakunaman apamusqa qallarikuynintaq, Domingo kamachiypi ejecución juicio qallarikuynin qallariypi, mayqin juiciopas qayllamusqa willakuynin Danielpa tawa capítuloypi “hora” simipa ñawpaq kaq llamk’aywan rikuchisqa kachkan, iskay laya juiciomanta mayqinninpas cheqaq qallarikuynintaq tawa capítuloypi “hora” simi iskay kaq kuti llamk’asqanwan rikuchisqa kachkan.

Danielpa “hora” nisqa simimanta rimay yachaypa sutinqa kaymi: chayqa “polisemia” nisqanm. Polisemiaqa huk simi, achka niyniyuq, ichaqa llapallan niykuna huklla umallin uraman tantakuy atinqa. Daniel “hora” nisqa simita pichqa kuti llamk’achisqanpi, llapallan taripanakuyta reqsichin;

ichaqa sapa hukninmi Diospa kutichiq taripakuyninpa imayna kasqanmanta, chaytaqmi sutichasqa kachkan Hanan kamachiq taripakuynin nispa, utaq Diospa maskhay taripakuyninmanta, maypichus pay akllan pitas qispichisqa kanqa mana chayri qispichisqa kanqachu nispa. October 22, 1844 p'unchaypi qallarisqa maskhay taripakuymanta kaptinpas, utaq qaylla hamuq domingo kamachikuy lawmanta qallariq kamachiq taripakuymanta kaptinpas, iskaynin taripakuykuna wiñayman riq, sapa kuti mast'ariq kasqayuqmi kanku. Diospa kutichiq, utaq kamachiq taripakuyninqa domingo kamachikuy lawpi qallarín, hinaspa sapa kuti aswan hatunman wiñarín, tukukuyninpi runakunapa gracia pacha wisq'akusqanman chayan, hinaspa qanchis qhipa onqoykunamanpas.

Daniel pichqa kaqnin kapituluqa “hora” simita llamk'achin, Diospa kamachiq taripayninta rikuchinapaq, chaytaqa Belsasarpa wañuyninwan sut'inchaspa, hinallataq paypa kamachisqan nacionpa tukukuyninwan.

Chay hora kkillanmi runapa makinpa ruk'anana-kuna rikurimurqan, qillqarqanpas reypa palacionpa pirqan llusq'a patapi, mechero ñawpaqnin chimpapi; reyqa qillqaq makipa huk partellanta rikurqan. Daniel 5:5.

Ejecutive taripayqa qallarikunmi Domingo kamachiypi, chaymiqa Nebucodonosorpa qori rurasqa santuchanta dedicakuyninwanpas rikuchisqa kachkan; ichaqa chay “hora”qa aswanmi rimarin Diospa llaqtanpa qespichisqa kayninmanta, Domingo kamachiyrayku hamuq llakikuy ukhupi. Tiro llaqtaq warmi qharqoypaq executive taripayninpas, hinallataq Estados Unidospa executive taripayninpas, Domingo kamachiyllapim qallarikun, chaymi “hora” nisqa, Daniel qillqapi taripaypa unanchaqnin kaspa.

Hukmantaqsi hukninchiktaq uyarirqani hanaqpachamanta, nispa: Lloqsiychis paymanta, llaqtay, ama huchankunapi paywan kуска chaskiqkuna kanaykichikpaq, nitaq mana ñak'ariyninkunamanta chaskinaykichikpaq. Huchankunaqa hanaqpachakama chayarunñam, Diosmi mana allin ruwasqankunata yuyarirqan. Kutichiyichisman hinata payman kutichiy, imayna qankunaman kutichisusqaykichikman hina; ruwasqankunaman hina iskay kutita aswan kutichiyichis; hunt'asqan k'aspi qirupiq paypaq iskay kutita hunt'aychis. Hayk'aqtaq pay kikinta hatunchasqa, misk'i kawsaypi kawsasqa, chay hinallataq ñak'ariytawan llakiyta qoychis payman; sonqonpi nisqanrayku: Qoya hina tiyani, mana viudachu kani, manataq llakiyta rikusaqchu. Chayraykun ñak'ariyninkuna huk p'unchayllapi hamunqa: wañuy, waqaychasqa llakiy, yaraqay; ninawanpas tukuy ch'ichisqa ruphasqa kanqa; kallpasapaqmi Señor Dios, payta juzgaq. Kay pachapa reykunapas, paywan waqllikuspa misk'i kawsaypi kawsasqankuna, paymanta waqanqaku, payrayku llakinqaku, ruphasqan qosñinta rikuspa, ñak'ariyninmanta manchakuspa karullapi sayaspa, nispa: Ay, ay, hatun llaqta Babilonia, chay atiyiniyuq llaqta! huk horallapim juzgasqa kayniyki chayamun. Apocalipsis 18:4–10.

Estados Unidos llaqtapi domingo p'unchaymanta kamachiyqa, ruranakuy taripaynin qallariynin kaspa, chaymantaq wiñayman puriq kaspa, qallarín “hora” nisqapi, Diospa wawankuna, Babilonia ukhupiray kashaqkuna, unanchaqwan waqyamusqa llusichisqa kanku. Chaymi “hora” nisqaqa, taripay hamun “hatun llaqta, Babilonia” pataman. Paypa taripayninqa, “hora” nisqa simiwan rikuchisqa, mast'asqa kan pacha intita, Diospa huk michiq ayllun Babiloniamanta waqyamusqa

lluqsichisqa kashaqtin.

Chay p'unchaypiqa Isaípa saphin kanqa, llaqtakunapa unanchan hina sayananpaq; paymanmi mana israel runakuna maskhamunqaku; samayninpas hatun k'anchayniyuqmi kanqa. Chay p'unchaypitaqmi Señor yapamanta iskay kaq kutipi makinta mast'arinqa pueblonpa puchuqninta kutichimunarpaq, pichus qhiparunqa Asiriamanta, Egiptomanta, Patrosmanta, Cusmanta, Elammanta, Sinar manta, Hamatmanta, hinallataq lamar qochapi islaskunamantapas. Payqa llaqtakunapaq unanchanta sayachinqa, Israelmanta qarqosqa runakunata huñunqa, Judápa ch'iqisqa runakunata kay pachapa tawa k'uchunkunamanta tantachinqa. Isaías 11:10–12.

Señorqa 1844 watapi ñawpaq angelpa kuyuriyninpi Babiloniamanta runakunata waqyarisqa. Chay historiamanta iskay ñiqin angelpas qhepa p'unchaykunapi yapamanta hunt'akunan tiyan, maypachachus “Señorqa iskay kutita yapamanta makinta churanka llaqtanpa puchuqninta kutichimunarpaq”. Chay runakuna puchuq, payqa “yapamanta” waqyarisqa, manam unanchachu; imaraykuchus unanchanqa “Isaípa saphiyninmi”, sayarimuspa “unanchataqmi” mayman “gentilkunapas maskhan”. Iskay kutita Diosqa nacionkunata Babiloniamanta waqyarispa hurqunqa.

Chaytaqa ruwaspa, ñawpaqta tantanqaña “Israelpa qarqusqankunata”, paykunaqa “Judápa ch'equesqa runankuna” kasqankuta, hinaspa “kay pachapa tawa kuchunkunamanta” hamuqkunata, imaynachus huñusqa kanku kimsa p'unchaw kuskanniyuqta wañusqa kashaspa qhatu ñanpi Apocalipsis chunka hukniyuq kapitulumanta nisqapi, chaymi Ezequielpa wañusqa ch'aki tullukunapa pampanpi mast'arisqa.

“Pacha” nisqaqa, maypin “Babilonia”paq, chay “hatun llaqtapaq”, hunt'asqa taripay qallarín, kikinmi Apocalipsis chunka hukniyuq kapitulpim nisqa “hatun pachakuti”pa “pachan” kan. Diospa hunt'asqa taripayninpa chay “pachapin” qallarín; Apocalipsis chunka hukniyuq kapitulpim qanchis waranqa runakuna “pachakuti”pa “pachan” wañuchisqa kanku. Chay qanchis waranqaqa Nabucodonosorpa “aswan atiyniyuq qharinkuna”wanmi rikuchisqa karqanku, paykunataqmi wañurqanku Sadrac, Mesac, Abed-nego nisqakunata qanchis kuti yapasqa ruphayuq hornoman wisq'ayta ruwashaspa. Francia hatun tikray pachapin chay “qanchis waranqa”qa Francia suyupa reykunata utaq atiyniyuq qharinkunatam rikuchirqa. Manam phisqa kapitupillachu Belsasar wañuchisqa karqa, aswanpas soldadokunapas tukuchisqa karqanku. Domingo kamachikuy “pacha” qallariyninpa ñak'arichiytam qallarín, imaynachus Diospa llaqtan hornoman wisq'asqa hina rikuchisqa kashan; ichaqa chayqa hinallataqmi hatun llaqta Babiloniapaq Diospa hunt'asqa taripayninpa qallariynintapas señalan.

Chayqaqa hinaspapis “hora” nisqami Apocalipsis chunka hukniyuq kapitulumanta hatun pacha kuyuy pa “hora”nin, maypichus uywa manaqa tukuq ukhu t'uqumanta lloqsimuq rayku ñanpi wañuchisqa ñawpaq wañusqa tullukuna señalta hina hanaq pacha-man oqarisqa kanku. Chaypimapas kikin “hora” nisqapi waqyasqa kachkan kinsa kaq Ay, mayqinchus qanchis kaq corneta kaspapas. Qanchis kaq cornetaqa kinsa kaq Ay-mi, chay qhipa Ay cornetaq munayninpa manam sapallan domingo yupaychayta kallpachaqkunaman taripayninta apamuychu, aswanpas nacionkunata phiñachinampaqmi. Kinsa kaq Ay, qanchis kaq corneta, hinallataq nacionkunata

phiñachiyqa llapallanmi islam nisqaq profetico ruwananmanta rimay simbolokuna, hinallataq llapallanmi hatun pacha kuyuy pa “hora”ninpi churakusqa kanku.

Hinaspataq qhapaq kunkata hanaq pachamanta paykunaman nispa: «Kayman wichariychis», nisqanta uyariqanku. Chaymantataq phuyu ukhuntaq hanaq pachaman wichariqanku; awqankunataq paykunata rikurqanku. Chay hora kikillanpitaq hatun pachakuy karqan, llaqtapa chunka rak’inmanta huknin urmarqan, chay pachakuy pacha ukhupitaq qanchis waranqa runakuna wañuchisqa karqanku. Puchuqkunaqa mancharisqañataq karqanku, hanaq pacha Diosmantaq hatunchayta quraqanku. Iskay ñak’ariyqa pasaqñam; qhawariy, kinsa kaq ñak’ariyqa utqayllam hamun. Qanchis kaq angeltaq waqra waqachirqan; chaymantataq hanaq pachapi hatun kunka-kuna karqan nispa: «Kay pachapiq qhapaq suyu-kunaqa Señorninchikpa, hinaspa Cristonpa qhapaq suyu-kunanñam tukurqanku; paytaq wiñaypaq wiñaykama kamachinqa», nispa. Diospa ñawpaqninpi tiyanankunapi tiyaykachasqa iskay chunka tawa yayaqkunataq uyankuta pampaman churaykuspa urmaykurqanku, Diostaq yupaycharqanku, nispa: «Sulpaykiyku, Tukuy-Atiyniyuq Señor Dios, kanan kaq, ñawpaq kaq, hamuq kaqpas; hatun atiyniykita hap’iykuspayki kamachisqaykirayku. Suyukunaqa piñakurqanku, ichaqa phiñakuynikiqa chayamunña, wañusqakunapa juzgasqa kanan pacha chayamunña, hinaspa kamachisqaykita qowaq profetakuna-man, santo-kuna-man, sutiykita manchakuywan yupaychaqkuna-man, huch’uy kaqman hatun kaqmanpas, kutichinaykipaq; hinaspa kay pachata waqlliqlkunata tukuchinaykipaq», nispa. Apocalipsis 11:12–18.

Ezequielpa wañusqa tullunkuna “puyu ukhupi hanaq pacha kama wicharinku; hinaspa paykunaq awqankuna” “paykunata” qhawarinku chay “hora”-pi, Nabucodonosorpa taki waqachiqnin waqaychayta qallarin, Tiro llaqtaq qharim warmi takiyta qallarin, hinaspa apostata Israel tusuyta qallarin chay pacha. Apostata Israelqa llulla profetata sut’inchin, rey Nabucodonosorqa dragónmi, Tiro llaqtaq qharim warminataq bestiame. Chay tusuyta Baalpa profetankuna hinaspa sach’a muyu profetakuna Elíasqa willakuyninpi rikuchisqa. Hinallataqmi Herodíasqa ususin Salomépa tusuyninwan rikuchisqa karqa. Baalqa llulla qhari diosmi, Ashtarotstaq sach’a muyu profetakunam, warmi dios kasqankuta. Iskaynin kuskapiqa iglesiata (warmi) hinaspa estadota (qhari) huñusqata sut’inchanku. Iskaynin kuskapiqa Estados Unidospa llulla profetanta sut’inchanku. Saloméqa reqsichin llulla profetaqa Romapa ususin kasqanta, paypa rikch’aynintaq Estados Unidospi iglesiawan estadowan huñusqa kasqanta.

Chayrayku chay p’unchaypi wakin caldeo runakuna qayllaykamuspa judiokunata tumpakurqanku. Rimarispanku nirqanku rey Nabucodonosorman: Rey, wiñaypaq kawsay. Qam, rey, huk kamachiyta ruranki: pipas waqra, qina, arpa, salterio, dulcémele, tukuy ima takiy waqanakunapa qapariyninta uyarispa, urmaykuspa qori sananman yupaychananpaq; mana urmaykuspa mana yupaychaqqa, rawray nina hornopa chawpinman wikch’uykusqa kananpaq. Kanchu wakin judío runakuna, qam Babylon suyupa kamachiyninkunaman churashqaykikuna, Sadrac, Mesac, Abed-nego; kay runakunaqa, rey, manam qamta yupaychasunkichu. Manam diosniykikunata sirvinkuchu, nitaq qam sayarichisqayki qori sanantapas yupaychankuchu. Daniel 3:8–12.

Chay “hora”-pi, Sadracpa, Mesacpa, hinaspa Abednegopa awqankunaqa rikurqanku uywaq unanchanta mana chaskisqankuta, chaymantaq reyta mañakurqanku nisqa taripayninman hina

wañuchinanta. Chay “hora”-pitaq, domingo kamachiy, mayqinchus kay pachapi uywa-man rikch’akuqta (terremoto nisqata) ichhipaq chukchuy kasqan, Nabucodonosorpa phiñasqan hinaspa sinchi piñakuynin rikuchikun.

Chaymi Nabucodonosorqa phiñasqa, sinchita piñasqa kaspera kamachirqa Sadrac-ta, Mesac-ta, Abednego-ta apamunankupa. Chaymantataq kay runakunataqa reypa ñawpaqenman apamurqanku. Daniel 3:13.

Diospa iskay testigonkuna contra qatiykachayqa (Sadrac, Mesac, Abed-nego), paykuna mana qonqorikuyta munasqankumanta ruwasqa kachkan, utaq Apocalipsis chunka hukniyuq nisqanman hina—chakinkupim sayarinku.

Kimsa p’unchaytan hinaspa kuskan p’unchaymanta qhipamanqa, Diosmanta kawsaypa Espíritu paykunaman haykurqan, hinaspan chakinkupi sayariqkanku; hinaspa paykunata rikukuqkunaman ancha manchay urmaykurqan. Hinaspa hanaq pachamanta hatun rimayta uyarirqanku, kaynata nispá: Kayman wichariychik. Hinaspan phuyupi hanaq pachaman wicharirqanku; awqankunataq paykunata rikurqanku. Apocalipsis 11:11, 12.

K’umuykuyta mana munaspa, paykunaqa Ezequielpa atiyiniyuq ejercitun hina chakinkupi sayarinku. Sayarinku imaynachus sellosqa willakuyta chaskispanku, chaymanta willakuspanku, Estados Unidospi iglesiapaq estadopaq huñunakuynin ruwakusqanta hark’ariq chay willakuyta, domingo kamachiy hamunalla kasqanta waqyaykuspa, hinaspa kimsa kaq Ay pa Islamninwan Diospa kutichiq taripaynin hunt’akuyta qayllamanta kashasqanta reqsichispa. Chawpi Tuta Qapariy willakuyqa Danielman iskay kaq capitulopi rikuchisqa “pakasqa” nisqawan rikuchisqa kachkan, hinaspa Diospa qhipa p’unchay llaqtan chay “cheqaq kay” nisqapi takyasqa kaptinqa, mana atisqachu, mana munanqachu qayllamanta kaq allpachakuywan kuyuchisqa kayta.

“Battle Creek llaqtapi rurasqa llamk’ayqa chaylla hina kaq ordenmanta kashan. Sanitariopi umalliqkunapaq mana iñiqkunawan chaqrusqa kanku, paykunata consejonkuman yaykuchispa, aswan ichapas pisilla, ichaqa hinaqa ñawinkuta wichq’asqa hina llamk’ashanku. Paykunaqa mana kanchu reqsiy atiyiniyuqkunata imatachus mayqen pachapipas ñoqanchikman paqarinanta rikunankupa. Kachkan huk espíritu desesperacionmanta, guerramanta, yawar wañuymantawan, chay espírituqa wiñanqa pacha tukukuyninkama. Diospa llaqtan runakuna urkunkupi sellasqaña kaptinku chay ratollam — mana ima sellu nitaq marka rikuy atinachu, aswanqa cheqaq kaypi takyasqa kaymi, yuyayninpiyas espírituyninpiyas, chayna mana kuyuchisqa kananpaq — Diospa llaqtan sellasqaña hinaspa chay chukchukuypaq wakichisqaña kaptinku chayqa hamunqan. Cheqaqtapuni, qallarisqañan. Diospa taripayninkunapaq kunan pachapi hallp’apiña kashan, ñoqanchikta willakuyta quwananchikpaq, hamuq imakuna kasqanta yachananchikpaq.” Manuscript Releases, volumen 10, 252.

Sellasqaqaqa huk señalta rikuchin, qallariypi runakuna mana rikuy atinqakchu, ichaqa chaymanta qhipaman llapa runakuna rikunqaku. Diospa llaqtan runakuna Chisi Chawpi Qapariypa willakuyinta chaskiptinku, chayqa Danielpa iskay kaq kapitulpin rikuchisqa “pakasqa yachayta” chaskisqankum, hinallataq bestiapa lantinmanta “pakasqa yachaynintapas” chaskisqanku, chaymi bestiapa señalanman pusayta ruwan, chay señaltaq Diospa taripayninta apamun, chaytaq Islam

nisqawan hunt'asqa kan. Kayqa huk pacha hinanpi pasakun, maypin "llakiywan hunt'asqa, maqanakuywan yawar unu jich'aywan hunt'asqa espiritu" astawan yapakuspa kashan. Chay pachaga kunanmi. Pasanmi Adventismoq umalliqninkuna Laodiceapa ñawsa kayninrayku mana rikuy atiqtinku. Sellasqa kay ruwanakuypi, Chisi Chawpi Qapariypi tukuyninman chayaspa, sellota yachaq virgenkunapa urqunkunaman ñit'iykuchinku, ichaga mana rikusqachu. Sadrac, Mesac, Abed-negoqa chegaq kaypi sayasqa qhiparikuqkunata rikuchinku, Nabucodonosorwan rimasqankuwan sut'inchasqa hina.

Nabucodonosorqa rimarispán paykunata nirqan: ¿Chegaqchu kay, Shadrach, Meshach, Abednego, mana diosniykunata servinkichischu, nitaq sayachisqay qori rurasqata yupaychankichischu? Kunanqa, sichus wakichisqa kankichis, waqra, pinkullu, arp'a, sackbut, salterio, dulcimer, hinallataq tukuy laya takikunapa uyariyninta uyarispaykichis, rurachisqay rurasqaman qonqorikuspalla yupaychankichis chaga, allinmi; ichaga mana yupaychankichisqa, chay hora kikinpi ruphaq ninawan rawraq hornopa chawpinman wisq'achisqa kankichis; hinaspa, ¿pitaq chay Diosqa makiymanta qespichisunkichis? Shadrach, Meshach, Abednegoqa kutichispanku reyta nirqanku: Nabucodonosor, kay imapiqa mana ima kutichiya yuyaykuychu qampaq. Sichus chayna kanman chaga, serviykuqniyku Diosniyku atiyniyuqmi ruphaq ninawan rawraq hornomanta qespichiwaykutaq, qampa makiykimantapas qespichiwankum, rey. Ichaga mana chayna kaptinpas, yachaychun qam, rey, diosniykikunata mana serviq kasqayku, nitaq sayachisqayki qori rurasqata yupaychasqayku. Daniel 3:14–18.

Chaymanta qhipaman, kimsa allin qharikunaga rikuyta atinapaq Diospa sellonta rikuchinqaku. Rikuyta mana atinapaq ukhuypi ñawpaqta selloyoqkuna sapallankunam chaga Diospa sellonta rikuchiyan tinkusqaga kankaku chay pachapi maypachachus rikuyta atinapaq kanan tiyan.

Chaymiqa Nabucodonosorqa sinchita phiñakuywan hunt'asqa karqa, hinaspa uya rikchayninpas hukman tukusqa Sadraca, Mesaca, Abed-negopa contranpi; chayrayku rimaripa kamachirqa hornota qanchis kuti astawan ruphachinankupaq, imaynam ñawpaqta ruphachisqa kasqanmantapas. Hinaspaq soldadokunamantan aswan kallpasapa runakunata kamachirqa Sadracta, Mesacta, Abed-negota watanankupaq, hinaspa nina rawray horno ukhupiman wikch'unankupaq. Chaymantataq kay runakuna p'achankuwan, chakipi p'achankuwan, umapi churakunankuwan, huk p'achankuwan ima watasqa karqaku, hinaspa nina rawray horno chawpinman wikch'usqa karqaku. Chayrayku, reypa kamachisqan utqaylla hunt'akunanpaq kasqanrayku, hornopas ancha sinchita ruphasqa kasqanrayku, ninapa rawraynin wañuchirqa chay Sadracta, Mesacta, Abed-negota apaq runakunata. Kay kimsa runakunañataq, Sadrac, Mesac, Abed-nego, watasqa kaspankutaq nina rawray horno chawpinman urmaykuykurqaku. Chaymantataq rey Nabucodonosor mancharisqa rikch'aripa utqayllam hatarirqa, hinaspa rimaripa nisqa yachakunaman: "¿Manachu kimsa runakunata watasqata ninapa chawpinman wikch'urqanchik?" Paykuna kutichispa nirqaku reyta: "Ari, rey." Payñaqta kutichispa nirqa: "Qhawariychik, noqaqa tawa runakunatan qhawani kacharichisqa, ninapa chawpinpi purishaqta, mana ima nanayniyoqta; tawaqninpa rikch'aynintaq Diospa Churinman rikch'akun." Daniel 3:19–25.

Ishkay testigokuna, Shadrach, Meshach, hinaspa Abednego nisqakunahuan rikuchisqa, chaymanta hoqarisqa kanqaku huk unanchakuna hina, chaymantaq sellokuna rikurisqa kanqa.

Espíritu Santoq rurananqa kaymi: huchamanta, allin kaymanta, hinaspa taripaymanta kay pachapi kaqkunata yuyayman churananpaq. Kay pachaqa cheqaqta ñiqkuna cheqaqwan ch'uyaqachasqa kasqankuta rikuspallam waqyayta atinqa, hatun hinaspa sagrado principiosman hina purisqankuta, Diospa kamachikuyninkunata waqaychaqkunawan, chakinkuna urapi saruqqa hina qispichiqkunawan sut'i rakiyta hatun, hanaqchaychasqa yuyaypi rikuchispa. Espiritupa ch'uyaqachayninqa señalachin Diospa sellonta apaqkunawan, llulla samana p'unchayta waqaychaqkunawan ima sasachakuy kasqanta. Pruebakuy chayamunan p'unchaypiqa, bestiapa señalnin ima kasqanqa sut'in rikuchisqa kanqa. Chayqa domingota waqaychaymi. Cheqaqta uyarispaña, kay p'unchayta llaqtayuqta hina sagrado kasqanta qhawariqkunaqa, pacha-kunata hinaspa kamachikuykunata tikrayta yuyasqa hucha runapa firmanta apanku. Bible Training School, December 1, 1903.

Domingo p'unchay kamachikuypi, Estados Unidosqa Naciones Unidasmanmi rinqa proféticamente llamk'ayninta hunt'anampaq. Payqa milagrokuna ruraskankunawanmi pacha llapanta qollqoyman churanqa, Salomépa tusuyninwan rikuchisqa hina. Chay qollqoyta tusuyninta rurashaqtin, Tiro llaqta qharqachisqa warmiqa takinkunatan takinga, Nebucodonosorpa orquestanpas músicatan waqachinqa. Estados Unidosmi ñawpaqman llusqispa pacha llapanta kallpachinqa chay taki chaskinankupaq, hinaspa imagen ñawpaqman kumuykunankupaq.

Hinaspanmi huk uywapa allpamanta llusqimuqta; payqa iskay waqratayoq karqa ovejaman rikch'akuq, ichaqa dragón hina rimarqa. Payqa ñawpaq uywapa tukuy atiyinta ñawpaqninpi rurachkan, hinaspan kay pachata hinallataq chaypi tiyakuqkunatapas ñawpaq uywata yupaychanankupaq kamachin, wañuy apaq k'iriyoy kasqan hampisqa karqa chay uywata. Hatun musphaykunatapas rurachkan, runakunapa qayllanpi hanaq pachamanta nina uraykamunanpaq kay pachaman ruraspa, chayhinataq kay pachapi tiyakuqkunata pantachin chay milagrokunawan, mayqenkunatachus uywapa qayllanpi rurananpaq atiyta qorisqa karqa; kay pachapi tiyakuqkunata nispa, espadawan k'irisqa kaspapas kawsariy uywapa rikch'ayninta rurachun nispan. Hinaspan atiyta qorisqa karqa uywapa rikch'ayninman samayta qunanpaq, chaymanta uywapa rikch'ayninqa rimananpaq, hinallataq mayqenkunachus uywapa rikch'ayninta mana yupaychayta munaqankuchu, wañuchisqa kanankupaq rurananpaq. Llapa runakunataq, huch'uykunata hatunkunatapas, qhapaqkunata wakchakunatapas, librekunata sirvientekunatapas, paña makinkupi otaq urkunpi señalta chaskinankupaq kamachin. Chayrayku mana pipas rantiyta nitaq rantikuyta atinchu, mana señalniyoqqa, otaq uywapa sutinyoq, otaq sutinpa yupayniyoqqa. Kaypim yachay kashan. Entendimiento-niyoq runaqa uywapa yupayninta yupachun; runaqa yupayninmi, hinaspan yupayninqa Soqta pachak soqta chunka soqta. Apocalipsis 13:11-18.

Qhipa p'unchaykunapi Egiptoqa kay pachata rikuchin (chay pacha Naciones Unidas nisqawan kamachisqa), ichaqa huk "Ay" kan (Islam nisqapa unanchaqnin), chay yanapayninta mask'aspa Egiptoman kutirikuqkunapaq (Estados Unidos) nisqakunaman rimarisqa. Kimsa allin runakuna hornoman wikch'uykusqa kaspanku, hinaspa kay pachapaq unanchaman tukuspanku, chay hornoka manan cheqaqpuni Nabucodonosorpa hornonchu.

¡Ay ay! Egiptoman uraykuspa yanapakuyninta maskaqkunapaqqa; caballokunapi hap'ipakuspa, carretakunapi confiakuspa, achka kasqankurayku; hinallataq caballerokunapipas, ancha kallpasapa kasqankurayku; ichaqa mana qhawarinkuchu Israelpa Santoqman, nitaq Tayta Diospa maskankuchu. Chaywanpas Payqa yachaysapa kashan, mana allinkunatam apamunqa, siminkunatapas manam kutichinqachu; aswanqa hatarinqam mana allin ruwaqkunapa wasin contra, huchallikuy ruwaqkunata yanapaqkunapa yanapaynin contra. Egiptokunaqa runallam, manam Dioschu; caballonkunaqa aychallam, manam espiritchu. Tayta Dios makinta haywarimuspaqa, yanapaqpas urmanqam, yanapasqapas urmanqam, llapankutaq kuskalla tukukapunqaku. Kayhinatam Tayta Dios ñoqarayku rimawarqan: Imanam leonpas, wayna leonpas hap'isqan patapi qaparispan, achka michiqkuna paypa contra waqyasqa kaptin, mana manchakunchu paykunapa qapariyninmanta, nitaq paykunapa ruidoyninrayku pisiyman urayanchu; chayhinallataqmi Señor de los ejércitos uraykamunqa Sion orqopi maqanakunanpaq, hinaspa moqonpaqpas. Imanam pawaq pichinkunakuna hina, chayhinam Señor de los ejércitos Jerusalenta amachanqa; amachaspataq salvanqa; hawayninmanta pasaspataq waqaychanqa. Kutirikuychis Payman, pimantachus Israelpa churinkuna ancha ukhuymanta qarqokurqanku. Chay p'unchaypim sapa runa qollqe-mallkinkunata, qorimanta mallkinkunata wisch'unqa, mayqenkunatachus kikiykichispa makikuna huchapaq ruraykurqanku. Chaymantataq Asiriaqa urmanqa espadawan, ichaqa mana atiyiniyuq runapa espadawanchu; hinaspa espadalla, mana pisiyachisqa runapachu, mikhukapunqa. Payqa espadamanta ayqenqam, wayna runankunataq atipachisqa kanqaku. Manchakuymantataq sinchi pakakunankaman ch'akinqa, kurakankunataq estandarteta rikuspanku mancharinqaku, nispa Tayta Dios, pipa ninan Sionpi kashan, hornonpas Jerusaléni. Isaías 31:1–9.

Jerusalén llaqtam kay pachaqa qhawasqan hornomi kanqa, chaypitaq tawa qhariykuna purishaqta rikusqanku.

Chaymantataqmi Nabucodonosor qayllaykurqan rawraq nina wayq'u simiman, rimarispami nirqan: “Sadrac, Mesac, Abed-nego, Ancha Hatun Diospa kamachinkuna, llusqiychis, kayman hamuychis”, nispa. Chaymantataqmi Sadrac, Mesac, Abed-nego ninapa chawpinmanta llusqimurqanku. Hinaspataqmi huñunakuspa apuqkuna, kamachiqkuna, capitankuna, hinallataq reypa yuyaysapa yanapaqninkuna qhawarqanku chay qharikunata; paykunaq cuerponkunapi ninapas mana atiyiniyuq karqanchu, umankuq chukchankupas manam ruphasqachu karqan, p'achankupas manam hukman tikrasqachu karqan, nitatq ninapa asnayninpas paykunamanqa chayarqanchu. Chaymantataqmi Nabucodonosor rimarispami nirqan: “Saminchasqa kachun Sadracpa, Mesacpa, Abed-negopa Diosnin, paymi angelninta kachamuspa paypi confiarqanku chay kamachinkunata qispichirqan; paykunataqmi reypa nisqanta tikrarqanku, cuerponkutapas qukurqanku, ama ima diosllatapas sirvinankupaq, amataq yupaychanankupaq, aswanpas kikinkuq Diosnillankuta”, nispa. Daniel 3:26–28.

Chaymantataq Nabucodonosor huk decretota ruwarqan. Chay decretoqa qhepa p'unchaykunapi qhipa decretota simbolizan. Wañuy decretota willakun, hanaq pacha Diosninta oqarichiya kallpachakuykusqan pisi atiniyuq ruwayninpiqa, cheqaqtapuni kay pachapa tukukuyninpi wañuy decretonmanta profético simbolismomi. Nabucodonosorqa, kay pachapa tukukuyninpi huk reyta represientaspa, Romapa warmi qhariwan waqllikuyta ruwaj dragónpa chunka reyesninpa huk

señalninqa. Profético escenario ukupi qatiq decretoqa wañuy decretom, hinaspapas Nabucodonosor pacha tiempollanpaq willakuyta rurachkaptinpas, cheqaqpeqa qhepa p'unchaykunapi kimsa-kutin huñusqa tinkuyninpa qhipa decretonta represientachkan. Chay decretoqa, gracia p'unchay tukukuptin churasqa kallpachisqa wañuy decretom; ichaqa Diospa llaqtan contraqa mana hayk'aqpas hunt'asqachu kanqa.

Chayrayku kay kamachiyta hurqoni: mayqan llaqtapas, naciónpas, simipas, Sadracpa, Mesacpa, Abed-negopa Diosninpa contranpi mana allinta imatapas rimajqa, cuchurqatasqa kanqaku, wasinkupas sirk'a qotoman tukuchisqa kanqa; imaraykuchus mana huk Dios kanchu kay hinata qespichiy atiq. Chaymantataq reyqa Sadracta, Mesacta, Abed-negotawan Babilonia provincia ukupi hatuncharqan. Daniel 3:29, 30.

Kunanqa Danielpa kimsa ñawpaq kapítulonkunaq mayqen allin tupu qillqasqantaña churaykurqanchik, chaymanta qallarinanchikpaq tawañiqin hinaspa pichqañiqin kapítulokunata yuyayman churayta, chaykunaga “kutichispa aswan hatunyachiy” nisqa profético kamachiywanmi kamachisqa kachkan. Danielpa tawañiqin kapítulonqa 1798 watata hinaspa allpa uywapa qallariyninta reqsichin, hinaspa Danielpa pichqañiqin kapítulonqa domingo kamachiyta reqsichin, hinallataq allpa uywapa tukukuyninta, dragón hina rimaptin. Iskay kapítulokunataqa ñawpaq kimsa kapítulokunawan “siki sikiq patanpi” tantachisqa kanan, kimsa angelkunaga willakuyninkunapa ruwasqan sayaynin patanpi aswan yapaypaq. Chayraykun, ñawpaqta sumaqta sut'inchasun “siki sikiq patanpi” nisqa kamachiypa nisqanta.

Qatiq qhipa qillqapi pasasaqku.

“Belsasarqa achka kuti Diospa munayninta reqsinanpaq hinaspa rurananpaq achka kutita qosqa karqan. Payqa rikurqan hatun taytan Nabucodonosor runakunapa chawpinmanta qarqosqa kasqanta. Rikurqantaqmi, hatunchakuq qhapaq kamachiq kusikunan yuyayniyuq kaynin, chayta qoqninpa makimanta qechusqa kasqanta. Rikurqantaqmi reyqa suyuyninmanta qarqosqa kasqanta, chakra uywakunapa masinman tukusqa kasqanta. Ichaqa Belsasarpa pukllayman munakuyninwan hinaspa kikin hatunchakuyninwanqa, mana hayk'aq qonqanankupaq karqan chay yachachikuykunaga chinkachisqa karqan; hinaspan Nabucodonosorpa hawanpi sut'in juiciokunata apamuq hucha-hinallatata ruwarqan. Qhasilla sonqowan qosqa karqan chay oportunidadkunata usuchirqan, cheqaq kayta reqsinanpaq makimpi kaq oportunidadkunata mana llamk'achispa. ‘¿Imatata ruranay tiyan qespichisqa kanaypaq?’ nisqa tapuyqa, hatun kashaspanpas mana yuyaysapa reyqa mana imapas hina pasaqta saqerqan.” Bible Echo, April 25, 1898.